

KERALA PUBLIC SCHOOLS

HOME ASSIGNMENT (29th June to 4th July 2020)

CLASS	SUBJECT	TOPIC / CHAPTER	MODULE / ASSIGNMENT	REFERENCE LINKS
VIII	SANSKRIT	गुरु भक्त आरुणिः (प्रश्न और उत्तर)	<p>Ex-1. संस्कृत में उत्तर दें।</p> <p>क) आरुणे: गुरु: कः आसीत् ? आरुणे: गुरु: ऋषिः धौम्यः आसीत्।</p> <p>ख) भग्ने क्षेत्रबन्धे आरुणिः किम् स्थापितवान् ? भग्ने क्षेत्रबन्धे आरुणिः मृत्तिकां स्थापितवान् ।</p> <p>ग) आरुणिः कुत्र लम्बमानः अतिष्ठत् ? आरुणिः भग्नेक्षेत्रबन्धे लम्बमानः अतिष्ठत्।</p> <p>घ) क्षेत्रबन्धे आरुणिं दृष्ट्वा धौम्यस्य हृदयं कीदृशम् अभवत् ? क्षेत्रबन्धे आरुणिं दृष्ट्वा धौम्यस्य हृदयं स्नेहेन आर्द्रम् अभवत्।</p> <p>ड.) आरुणिः संसारे केन कारणेन स्मरणीयः अभवत् ? आरुणिः संसारे स्वस्य गुरुभक्त्या कर्तव्यनिष्ठया च स्मरणीयः अभवत् ।</p> <p>Ex-2. सही कथनों पर सही का चिन्ह लगाएँ।</p> <p>क) आश्रमे शिष्या कृषिक्षेत्रेषु कृषिकार्यमपि कुर्वन्ति स्म । [सही]</p> <p>ख) आरुणिः मित्रैः सह क्षेत्रबन्धं प्रति अगच्छत् । [गलत]</p> <p>ग) क्षेत्रबन्धं भग्नं दृष्ट्वा आरुणिः आश्रमम् आगच्छत् । [गलत]</p> <p>घ) आरुणे: प्रयासेन एव धान्यक्षेत्रे जलरक्षणम् अभवत् । [सही]</p> <p>ड.) आरुणिः न प्रत्यागतः इति ग्यात्वा धौम्यः निश्चिन्तः अभवत् । [गलत]</p> <p>Ex-3. दिए गए शब्दों का वाक्यों में प्रयोग करें।</p>	

वर्षाकाले - वर्षाकाले मेघाः गर्जन्ति ।
भग्नः - वृष्ट्या क्षेत्रबन्धः भग्नः अभवत् ।
निकषा - आश्रमं निकषा धान्यक्षेत्राणि आसन् ।
शयितः - पुत्रः शय्यायां शयितः अस्ति ।
शयित्वा - शय्यायां शयित्वा भोजनं न करणीयम् ।

Ex-4. रेखांकित शब्दों के कारण सहित विभक्ति निर्देश करें ।

क) आश्रमे धौम्यः वसति स्म ।
आश्रमे - अधिकरण में सप्तमी

ख) प्रचण्डा वृष्टिः अभवत् ।
वृष्टिः - कर्ता में प्रथमा

ग) क्षेत्रं प्रति कः गमिष्यति ?
क्षेत्रं - प्रति के योग में द्वितीया

घ) शिष्यैः सह धौम्यः तत्र अगच्छत् ।
शिष्यैः - सह के योग में तृतीया

ड) धौम्यः आरुणिं आह्वयत् ।
आरुणिं - कर्म में द्वितीया

च) आरुणिः धान्यक्षेत्रात् न आगतः ।
धान्यक्षेत्रात् - अपादान में पंचमी

Ex-5. निम्नलिखित क्रियाओं का पद - परिचय दें ।

धातु लकार पुरुष वचन

क) अतिष्ठत् - स्था लङ् प्रथम एकवचन

ख) असि - अस् लट् मध्यम एकवचन

ग) अक्षिपत् - क्षिप् लङ् प्रथम एकवचन

		<p>घ) करिष्यामि - कृ लृट् उत्तम एकवचन ड.) आह्वयत् - आ-ह्वे लङ् प्रथम एकवचन च) उत्तिष्ठ - उत्-स्था लोट् मध्यम एकवचन</p> <p>Ex-7. संस्कृत में अनुवाद करें।</p> <p>क) धौम्य के आश्रम में अनेक शिष्य रहते थे। धौम्यस्य आश्रमे अनेके शिष्याः वसन्ति स्म ।</p> <p>ख) आरुणि के सभी प्रयास विफल हो गये। आरुणेः सर्वे प्रयासाः विफलाः अभवन् ।</p> <p>ग) आरुणि को देखकर धौम्य खुश हो गए। आरुणिं दृष्ट्वा धौम्यः प्रसन्नः अभवत् ।</p> <p>घ) आरुणि की प्रशंसा आज भी होती है। आरुणेः प्रशंसा अद्यापि भवति ।</p> <p>ड) शिष्य आश्रम से निकला और खेत की ओर गया। शिष्यः आश्रमात् निर्गतः क्षेत्रं प्रति गतः च ।</p> <p>च) उसने मिठाइओं को बरतन में रखा। सः मिष्टान्नानि पात्रे स्थापितवान् ।</p> <p>छ) बच्चे ने मिट्टी के घड़े को बाहर फेंका। शिशुः मृत्तिकया घटं बहिः अक्षिपत् ।</p> <p>ज) गुरु ने शिष्यों को पुकारा। गुरुः शिष्यान् आह्वयत् ।</p>	
--	--	--	--

Rakshmi

DIRECTOR ACADEMICS